

Trusselsniveau for introduktion af fårekopper til Danmark som følge af udbrud i Andalucien i Spanien den 19. september 2022

Det første fund af fårekopper i Spanien siden 1968 blev fundet den 19. september 2022 i en avlsflok. De sidste udbrud i EU blev rapporteret fra Grækenland i 2018.

Mulige smitteveje til Danmark er:

- Handel med levende får eller geder
- Personer, materialer, køretøjer mm og måske insekter
- Avlsmateriale
- Huder og skind

Fødevarestyrelsen vurderer fortsat, at den samlede risiko for introduktion af smitte med fårekopper til danske besætninger fra dette udbrud er **meget lav**, da Danmark ikke har handlet hverken får, geder eller avlsmateriale direkte med Spanien.

Fødevarestyrelsen følger situationen i Spanien og vurderer løbende, om der er behov for opdatering af trusselsvurderingen.

English summary

The first case of sheep pox in Spain since 1968 was reported on the 9th of September from a breeding flock in Andalusia. In EU the last outbreaks were reported from Greece back in 2018.

Possible transmission pathways to Denmark are:

- Trade with live sheep or goats
- Mechanical transmission via people, materials, vehicles and maybe insects
- Reproduction materials
- Hides and skin

The Danish Veterinary and Food Administration continues to assess the risk of introduction of sheep and goat pox from the Spanish outbreak remains **very low**. This is mainly based on the factors: Denmark has a very small industry of small ruminants, that has not traded in live animals or reproduction material directly with Spain. The distance to Spain and the lack of trade in small ruminants between the two, results in very low risk of mechanical transmission of the virus.

The Danish Veterinary and Food Administration continues to monitor the situation and will update the assessment when needed.

Baggrund

Fårekopper er en smitsom virussygdom, der kun rammer får og kan forårsage høj dødelighed. Virus smitter ikke mennesker, og kontakt med smittede dyr udgør ikke nogen sundhedsmæssig risiko for mennesker.

Fårekopper laver blærer og skorper ligesom andre koppevira og smitter mest, når der er symptomer fra hudforandringerne. Virus spredes derfor hovedsageligt ved direkte kontakt med syge dyr med hudforandringer, og kan også overføres indirekte via mennesker, strøelse, køretøjer, landbrugsudstyr, tøj og fodtøj. Virus er også fundet i kropssk्रेter, så som spyt, sæd og urin og kan smitte via dråber og kontakt med disse. Man mener at insekter kan spille en rolle i smitteoverførsel, men dette er ikke klarlagt.

Sygdommen findes i Asien, Afrika og Mellemøsten inklusiv Tyrkiet. Der er rapporteret flere udbrud i Østeuropa i Grækenland og Bulgarien siden 2013, mens resten af Europa er fri for sygdommen.

Fårekopper varierer i alvorlighed og kan både ses subklinisk og med høj dødelighed. Det sidste forekommer oftest i lande eller områder, hvor sygdommen er ny-introduceret.

Fårebestanden i Danmark består hovedsageligt af hobbyhold (3487 besætninger) med gennemsnitligt 8 får per flok og 2401 lidt større besætninger med får til kødproduktion bestående af gennemsnitlig 40 får per besætning.

Nuværende situation: Spanien

De spanske veterinærmyndigheder informerede den 19. september 2022, EU Kommissionen om udbrud af fårekopper i en avlsflok i Andalucien i Spanien (Figur 1).

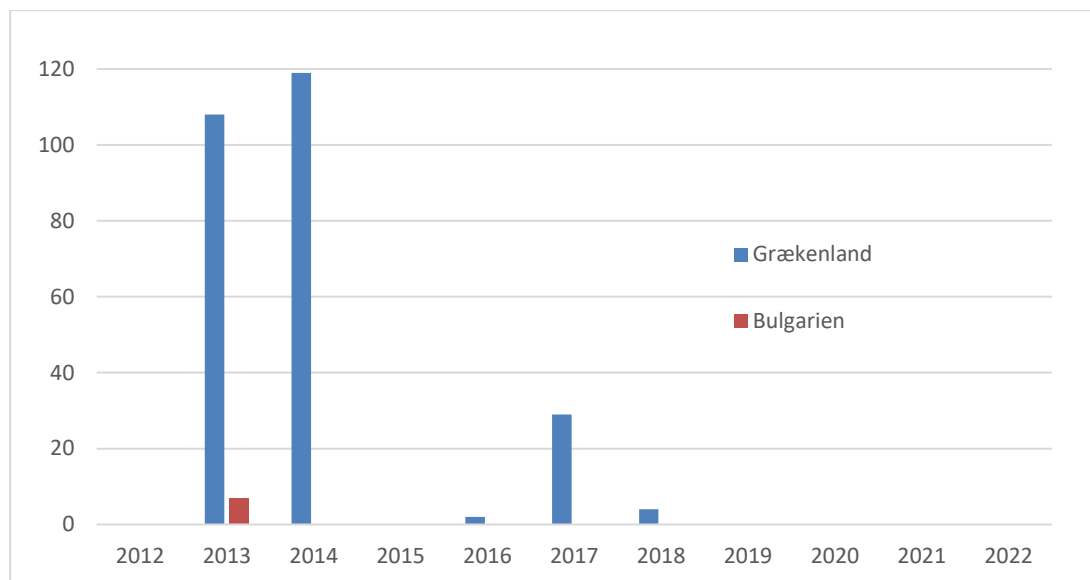

Figur 1: Placering af fåreflok med fårekopper i Spanien den 19/9-2022. Kilde: MINISTERIO DE AGRICULTURA, PESCA Y ALIMENTACIÓN via EU

Dette er det første fårekoepudbrud i Spanien siden 1986. Besætningen havde 314 får og 11 geder, der alle er aflivet nu.

Fåre og gedekopper er sjældne i EU, men flere udbrud er rapporteret fra Grækenland og Bulgarien i de sidste 10 år (figur 2).

Figur 2: Antal udbrud af fåre og gedekopper rapporteret til OIE/WOAH fra EU i årene 2012-2022

Kilde: WAHIS

Trusselvurdering

Det nye udbrud i Spanien kan have betydning for Danmark via 3 smitteveje: 1) handel med levende dyr; 2) avlsmateriale og 3) mekanisk overførsel via mennesker, transport, biler mm. Handel med ubehandlede skind og huder nævnes også som en potentiel smittevej, men der er meget begrænset evidens for dette.

Da oprindelsen til det spanske udbrud ikke kendes, er risikoperioden dateret tilbage til 1. januar 2022 efter forsigtighedsprincippet.

Vurdering af sandsynlighed for smitteintroduktion via:

1) Handel med levende dyr

I perioden 1/1-22 til 19/9-22 blev der ikke indført får eller geder fra Spanien til Danmark.

Risikoen for smitte til Danmark via levende dyr vurderes til **meget lav**.

2) Avlsmateriale fra får og geder

I perioden 1/1-22 til 19/9-22 blev der ikke indført avlsmateriale fra får eller geder fra Spanien til Danmark.

Risikoen for smitte til Danmark via avlsmateriale vurderes til **meget lav**.

3) Lastbiler, mennesker mm

Danmark har ikke eksporteret får eller geder til Spanien, der kunne have foranlediget, at kontaminerede køretøjer kom retur. Yderligere, er Fødevarestyrelsen ikke bekendt med, at der er tradition for tætte relationer mellem den danske industri og den spanske, så risikoen via denne smittevej er vurderet til meget lav. Afstanden mellem Spanien og Danmark nedsætter også sandsynligheden for mekaniske vektorer.

Risikoen for introduktion via denne smittevej er vurderet til **meget lav**.

4) Ubehandlede huder og skind

Disse produkter er klassificeret som kategori 3 i henhold til biprodukts-forordningen¹, hvilket vil sige at de ikke skal registreres i TRACES. Yderligere skal de samhandles til et registreret garveri, hvilket mindsker sandsynligheden for, at de kommer i kontakt med danske får. Fødevarestyrelsen har ikke kendskab til garverier i Danmark, der opkøber huder i Spanien.

Risikoen for introduktion af smitte via denne smittevej er **meget lav**.

Samlet vurdering for risikoen for introduktion af fårekopper til Danmark fra det spanske udbrud i Andalusien er vurderet til **meget lav**.

Seneste udbrud i Danmark

Der har aldrig været konstateret udbrud af fårekopper i Danmark.

---

¹ Forordningen om animalske biprodukter nr. 1069/2009